

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Rektorsprogrammet

National School Leadership Training Programme

**30 Högskolepoäng
30 ECTS credits**

Kurskod:	UC615U
Gäller från:	HT 2015
Fastställd:	2015-06-02
Institution	Institutionen för pedagogik och didaktik
Ämne	Pedagogik

Beslut

Kursplan fastställd av: Kursplanegruppen vid Institutionen för pedagogik och didaktik.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

En skolhuvudman ska anmäla till Skolverket de rektorer, biträdande rektorer, förskolechefer eller annan personal med motsvarande ledningsfunktion som ska genomgå befattningsutbildningen. Skolverket översänder sedan anmälda deltagare till lärosätet för antagning enligt de regler som gäller för antagning till Rektorsprogrammet (SFS 2011: 183).

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
RP11	Om skolledning och myndighetsutövning	7.5
RP12	Etik och juridik i ledarskapspraktik, 2,5 hp	2.5
RP13	Skolan som politisk styrd organisation	3
RP14	Organisering och styrning av kvalitet i skolan	7
RP15	Skolledarskap	10

Kursens innehåll

Kursen Rektorsprogrammet, 30 hp innehåller tre kunskapsområden som i sin tur delas in i fem delkurser. Kunskapsområdet Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp innehåller delkurserna: *Om Skoljuridik och myndighetsutövning, 7,5 hp* och *Etik och juridik i ledarskapspraktik, 2,5 hp*. Kunskapsområdet Mål- och resultatstyrning, 10 hp innehåller delkurserna: *Skolan som politisk styrd organisation, 3 hp* och *Organisering och styrning av kvalitet i skolan, 7 hp*. Kunskapsområdet Skolledarskap, 10 hp har endast en delkurs med samma titel som kunskapsområdet.

Kunskapsområde 1: Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp.

Om skoljuridik och myndighetsutövning, 7,5 hp.

Delkursen behandlar centrala rättsområden för förskolans och skolans verksamhet samt juridisk metod och argumentation. En tyngdpunkt ligger på skoljuridiska författningar, ytterligare rättsområden är offentlig rätt, arbetsrätt och barnrätt. Delkursen behandlar huvudmans, rektors och förskolechefens ansvar för att leda pedagogisk verksamhet, ansvar för anställda och för barn/elever i verksamheten, samt grundläggande kunskap om rättssystemets uppbyggnad. I delkursen behandlas även internationella överenskommelser med

särskild fokus på barns grundläggande mänskliga rättigheter samt de spänningar mellan individers rättigheter och verksamhets mål som en rektor och förskolechef ställs inför.

Etik och juridik i ledarskapspraktik, 2,5 hp.

Delkursen behandlar etiska och juridiskt relevanta intressekonflikter i förskola och skola. I denna delkurs bearbetas problematiska händelser från deltagarnas egna ledarskapspraktiker ur ett etiskt ledarskapsperspektiv med beaktande av rättsliga aspekter. Delkursen syftar till att utveckla vetenskapligt förhållningssätt och skrivande.

Kunskapsområde 2: Mål och resultatstyrning, 10 hp.

Skolan som politiskt styrd organisation, 3 hp.

Delkursen behandlar hur processvärden och sakpolitiska värden bildar utgångspunkt för styrning och kontroll av förskola och skola, samt hur dessa värden konkret kan komma till uttryck i förskolans och skolans verksamhet. Delkursen behandlar också förutsättningar för politisk styrning; statens, huvudmannens och verksamhetsnivåns roller i styrningen av skolan; samt granskningsverksamhetens betydelse i offentlig sektor.

Organisering och styrning av kvalitet i skolan, 7 hp.

Delkursen behandlar skolans organisation, styrning och utveckling och hur ett sådant fokus kan främja verksamhetsutveckling och kvalitetsförbättringar. Delkursen behandlar aktiviteter som att sätta mål, planera och följa upp verksamhetens resultat samt sådana organisatoriska processer som påverkar om gjorda uppföljningar av verksamheten kan omsättas till genomförbara utvecklingsaktiviteter. Delkursen fokuserar kunskaper, förmågor och verktyg väsentliga för att bedriva systematiskt kvalitetsarbete i förskola och skola.

Kunskapsområde 3: Skolledarskap, 10 hp.

Skolledarskap, 10 hp.

Delkursen behandlar organisationspedagogiska och professionsteoretiska aspekter på lärande i organisationer. Teorier om individuellt, kollektivt och organisatoriskt lärande och kompetens behandlas. Fokus är på ledarskapets förmåga att analysera och gripa in i pedagogisk verksamhet för att främja lär- och utvecklingsprocesser. I delkursen behandlas förskola och skola som professionella organisationer och vad det får för konsekvenser för ledarskapets möjlighet att driva utveckling på individ-, grupp- och organisationsnivå. Delkursen behandlar också skolledarskap utifrån förskolans och skolans kunskapsuppdrag med fokus på ledarskapets innehåll och funktion i frågor som berör utveckling av undervisning och lärandemiljöer. Skolledarskapets relation till lärares professionella kunskapsbas och utveckling av undervisning/pedagogisk verksamhet behandlas också. Delkursen behandlar skolans och skolledarskapets roll i att främja inkludering och inflytande samt att verka mot diskriminering, och den behandlar också medborgarbildande och demokratiska aspekter av skola och utbildning.

Förväntade studieresultat

Kunskapsområde 1: Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp.

Om skoljuridik och myndighetsutövning, 7,5 hp.

Efter delkursen förväntas kursdeltagaren kunna:

- visa kunskap om och insikt i förskolans och skolans regelsystem, dess styrsystem och dess grundläggande värden, samt förmåga att leda arbetet i enlighet med dessa,
- visa god förståelse för elevers rättsställning, elevinflytande, likvärdighet, ordning och säkerhet i skolan, betygssättning och barns/elevens behov av särskilt stöd med relevans för ledning av skolans verksamhet,
- visa god kunskap om och överblick inom offentligrättsliga områden med relevans för myndighetsutövning inom skolans verksamhetsområde,
- visa god kunskap om barns rättigheter, grundläggande förståelse för mänskliga rättigheter och dess betydelse för barns rättigheter och för demokrati som skolans värdegrund,
- visa förmåga att identifiera och hantera avvägningar kopplade till de spänningar som kan uppstå när intressen kolliderar eller potentiellt kolliderar i verksamheten,
- visa god kunskap om internationella och nationella rättsliga normer av betydelse för barn och vårdnadshavares rättigheter och skyldigheter, och om skolans ansvar att tillförsäkra att dessa tillgodoses,
- visa god kunskap i det arbetsrättsliga normsystemet och dess betydelse för rektors och förskole- chefens lednings- och arbetsledningsfunktion,

- visa god kunskap om grunderna i juridisk metod med rättskälleläran som grund, samt visa förmåga att söka relevant författningstext för att hantera juridiska problem som uppstår i den egna verksamheten.

Etik och juridik i ledarskapspraktik, 2,5 hp.

Efter delkursen förväntas kursdeltagaren kunna:

- visa god förmåga att göra avvägningar och bedömningar av etiska dilemman i den egna verksamheten samt föra resonemang om rättsliga aspekter i relation till dilemma,
- visa god vetenskaplig förmåga att identifiera problem; formulera syften/frågor; beskriva nyanserat och opartiskt; analysera; samt argumentera för handlingar i den egna verksamheten.

Kunskapsområde 2: Mål och resultatstyrning, 10 hp.

Skolan som politiskt styrd organisation, 3 hp.

Efter delkursen förväntas kursdeltagaren kunna:

- visa god kunskap om skolväsendets utveckling med avseende på styrsystem och ansvarsfördelning mellan stat, huvudman och verksamhetsnivå, samt förståelse styrningens komplexitet i en politiskt styrd organisation,
- visa god förmåga att förklara och tydliggöra skolans grundläggande mål och värden och hur de kan tolkas och hanteras,
- redogöra för framväxten av olika granskningsmetoder riktade mot offentlig verksamhet och reflektera kritiskt kring hur dessa metoder kan berika såväl som begränsa den egna verksamheten,
- visa förmåga att implementera skolpolitiska värden i den egna verksamheten.

Organisering och styrning av kvalitet i skolan, 7 hp.

Efter delkursen förväntas kursdeltagaren kunna:

- visa god förståelse för skolan som organisation, och kunskaper om organisatoriska förutsättningar, metoder och verktyg för att åstadkomma ett utvecklande kvalitetsarbete,
- visa god förståelse för den egna verksamhetens förutsättningar för att nå skolans mål och översätta dem till önskvärda förändringar,
- visa god förmåga att analysera skolans förändrings- och kvalitetsarbete,
- visa god kunskap om de vetenskapliga grunderna för uppföljnings- och utvärderingsarbete, samt verktyg och metoder för analys av såväl elevers som verksamhetens resultat samt olika metoder för kvalitetskontroll och kvalitetsutveckling,
- visa god förmåga att analysera, värdera och kommunicera skolans resultat som underlag för fortsatt utvecklings- och kvalitetsarbete,
- visa god kunskap om hur arbetet med metoder och modeller för kvalitetsarbete kan bidra till verksamhetens måluppfyllelse,
- visa god förmåga att planera, förankra och genomföra förändring i relation till nationella uppdrag och verksamhetens förutsättningar.

Kunskapsområde 3: Skolledarskap, 10 hp.

Skolledarskap, 10 hp.

Efter delkursen förväntas kursdeltagaren kunna:

- visa god kunskap om teorier om organisationers, grupper och individers lärande med relevans för pedagogisk och professionell verksamhet, samt kunskap om hur ledaridentiteter formas och hur olika ledarstrategier kan generera konsekvenser på individ-, grupp och organisationsnivå,
- visa god kunskap om den centrala roll som språk, interaktion och kommunikation spelar i skolledarskap och skolverksamhet,
- visa god förståelse för innebörden i förskolans och skolans kunskapsuppdrag, ledarskapets roll i kunskaps- och lärprocesser och i relation till detta betydelsen av praktikutvecklande strategiskt arbete,
- visa god kunskap om skolans medborgarbildande, demokratiska och inkluderande uppdrag, och relatera dessa till det egna ledarskapet och dess betydelse för dessa uppdrag,
- visa god förmåga att identifiera, analysera och hantera problem knutna till skolans medborgarbildande och demokratiska uppdrag, samt inflytande och inkludering i pedagogisk verksamhet,
- visa god förmåga att analysera interaktion och kommunikation i relation till lär- och utvecklingsprocesser, samt förmåga att forma processer som främjar lärande och samarbete kring verksamhetens mål,
- visa god förmåga att analysera den egna verksamhetens utvecklingsbehov i relation till nationella uppdrag och verksamhetens kärnprocesser, samt förmåga att forma, iscensätta och bedöma processer och aktiviteter som antas främja lärande och samverkan kring verksamhetens mål och värden.

Undervisning

Undervisningen i Rektorsprogrammet är huvudsakligen internatförlagd till kursgård och seminarier förläggs till Stockholms universitets lokaler. I studiehandledning finns detaljerad information om internat och seminarier. Undervisningen bygger på att kursdeltagarna förväntas ta med sig erfarenheter in till programmets undervisning, och att de förväntas ta med sig erfarenheter ut från programmets undervisning in till deras verksamheter för att undersöka, granska och i viss utsträckning utveckla dem. Det typiska upplägget är att ett tema kopplat till ett internat introduceras, samt att litteratur- och läsanvisningar ges och förberedelser görs. Under internatet sker lärarledd undervisning och förberedelser inför en verksamhetsorienterad examinationsuppgift ges. Under seminarier följs examinationsuppgift upp och erfarenheter delas bland kursdeltagarna. Det första året innefattar handledning i vetenskaplighet och vetenskapligt skrivande, och programmets år två och tre innefattar verksamhetsutvecklande professionshandledning. Deltagande vid internat och seminarier är obligatoriskt och villkoren för detta beskrivs i Rektorsprogrammets kurshandbok och i studiehandledningar för respektive kurs.

Kunskapsområde 1: Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp.

Om skoljuridik och myndighetsutövning, 7,5 hp.

Undervisningen i delkursen utgörs av föreläsningar och seminarier, och arbete med kursinnehållet kan ske enskilt eller i grupp samt med utgångspunkt i case.

Etik och juridik i ledarskapspraktik, 2,5 hp.

Undervisningen i delkursen bedrivs huvudsakligen i seminarieform och löper under läsåret med inslag av processkrivande, formativ lärarhandledning och kollegialt gensvarsarbete.

Kunskapsområde 2: Mål och resultatstyrning, 10 hp.

Skolan som politiskt styrd organisation, 3 hp.

Undervisningen i delkursen utgörs av föreläsningar och seminarium och bygger delvis på casemetodik. Under internatet varvas föreläsningar med autentiska minicase som diskuteras i mindre handledningsgrupper, och till seminariet studerar deltagarna tre mer omfattande case som under seminariet diskuteras i mindre handledningsgrupper.

Organisering och styrning av kvalitet i skolan, 7 hp.

Undervisningen i delkursen sker i form av föreläsningar, seminarier, tillämpningsövningar och professionsinriktad handledning med inriktning på verksamhetsutveckling.

Kunskapsområde 3: Skolledarskap, 10 hp.

Skolledarskap, 10 hp.

Undervisningen i delkursen utgörs av föreläsningar och seminarier, och arbetet med kursens innehåll sker individuellt och i grupper. Inom grupperna ges deltagarna uppgift att besöka varandras skolor och att undersöka varandras ledarskap och verksamheter i relation till kursinnehållet. Skolledarskapskursen avslutas med en konferens där deltagarna presenterar arbeten för kollegor och huvudmän. Professionsinriktad handledning med inriktning på verksamhetsutveckling sker kontinuerligt under kursen.

Kunskapskontroll och examination

Delkurserna i Rektorsprogrammet bedöms med betygsgraderna Godkänd och Underkänd. Betygskriterier för delkurserna och detaljerad information om examination presenteras i respektive studiehandledning. För att få Godkänd på hel kurs krävs att samtliga fem delkurser är godkända. Delkurserna examineras genom deltagande vid internat och seminariedagar.

Kunskapsområde 1: Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 hp.

Om Skoljuridik och myndighetsutövning, 7,5 hp.

Delkursen examineras genom tre individuella skriftliga examinationsuppgifter.

Etik och juridik i ledarskapspraktik, 2,5 hp.

Delkursen examineras genom en skriftlig och en muntlig uppgift.

Kunskapsområde 2: Mål och resultatstyrning, 10 hp.

Skolan som politisk styrd organisation, 3 hp.

Delkursen examineras genom en individuell skriftlig uppgift.

Organisering och styrning av kvalitet i skolan, 7 hp.

Delkursen examineras genom en skriftlig uppgift och genom en individuell tentamen.

Kunskapsområde 3: Skolledarskap, 10 hp.

Skolledarskap, 10 hp.

Delkursen examineras genom en individuell skriftlig uppgift och genom tre gruppuppgifter.

Övergångsbestämmelser

När en kurs inte längre ges är upphävd eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en period av tre terminer examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Enligt förordning som styr Rektorsprogrammet bör kursdeltagare inte ta mer än 4 år i anspråk för studier (Skolverket Dnr 2014:00342).

Kurslitteratur

Kurslitteraturen fastställs av examinator i samråd med utbildningschef och Rektorsprogrammets styrgrupp och redovisas i studiehandledning för kursen.